

НАГЛАСИ ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА ХИВ ИНФЕКЦИЯ НА ЛИЦА, УПРАЖНЯВАЩИ МОРСКА ПРОФЕСИЯ

Миглена Коларова, Цонко Паунов

Катедра „Хигиена и епидемиология“, Медицински университет – Варна

ATTITUDES TO THE PREVENTION OF HIV INFECTION OF PERSONS, EXERCISING MARITIME PROFESSIONS

Miglena Kolarova, Tsonko Paunov

*Department of Hygiene and Epidemiology, Faculty of Public Health,
Medical University of Varna*

РЕЗЮМЕ

Въведение: Пристанището е транспортен възел като много от пътните центрове, които отдавна са част от програмите за превенция на HIV, но с още по-сложен микс от националности и доставчици на различни услуги. При лицата, упражняващи морски професии, естеството на тяхната работа и дългите периоди на отсъствие от дома определят тяхното поведение като рисково. Целта на настоящото проучване е да се изследват нагласите за превенция на HIV инфекцията сред лицата, упражняващи морска професия.

Материал и методи: Чрез анонимна анкетна карта са изследвани 100 лица, упражняващи морска професия. Резултатите са обработени статистически с SPSS v. 20.0, като са използвани вариационен и сравнителен анализи.

Резултати и обсъждане: Резултатите от проведените анализи показват, че лицата, упражняващи морска професия, продължават да не признават високорисковото си поведение, като подкрепят профилактичните прегледи за HIV инфекция, но не и задължителния им характер. Въпреки това те оценяват необходимостта от провеждането на обучение в посока безопасно сексуално поведение и информацията относно разпространението и превенцията на ХИВ/СПИН.

Изводи: Изправени пред липсата на ефективна ваксина, образованието и обучението играят ключова роля в превенцията на HIV/СПИН. Социалните партньори (морските лица, работодателите, местната общност, правителството) са в уникална позиция да насърчават усилията за превенция чрез информация, образование и подкрепа за промяна на поведението.

ABSTRACT

Introduction: Ports are transport hubs like many of the road centers that have long been part of HIV prevention programs but with an even more complex mix of nationalities and service providers. In the case of persons practicing maritime professions, the nature of their work and long periods of absence from home determine their behavior as risky.

Aim: The aim of this study is to explore attitudes to preventing HIV infection among seafarers.

Materials and Methods: Anonymous questionnaire surveyed 100 people practicing a seafaring profession. The results were statistically processed with SPSS v. 20.0 using variation and comparison analysis.

Results and Discussion: The results of the conducted analyses showed that seafaring professionals continue not to recognize their high-risk behavior, supporting prophylactic examinations of HIV infection, but not their mandatory nature. However, they confirmed the need to conduct training on safe sexual behavior and information on the spread and prevention of HIV/AIDS.

Conclusion: Faced with the lack of an effective vaccine, education and training play a key role in the prevention of HIV/AIDS. The social partners (seafarers, employers, local community, government) are uniquely positioned to promote prevention efforts through information, education and behavioral support.

Keywords: HIV infection, attitudes, seafaring professions, prevention

Ключови думи: *HIV инфекция, нагласи, лица, упражняващи морска професия, превенция*

ВЪВЕДЕНИЕ

Пристанището е транспортен възел като много от пътните центрове, които отдавна са част от програмите за превенция на HIV, но с още по-сложен микс от националности и доставчици на различни услуги.

Резултатите от изследването на СЗО за разпространението на HIV инфекцията показват, че в някои страни разпространението на инфекцията намалява, но в световен мащаб броят на заразените с HIV продължава да нараства (1). Продължаващото нарастване на броя на хората, живеещи с HIV, отразява комбинираното въздействие на продължаващите високи нива на нови HIV инфекции и по-добрите диагностични тестове, чрез които своевременно се установяват новите случаи.

При лицата, упражняващи морски професии, естеството на тяхната работа и дългите периоди на отсъствие от дома определят тяхното поведение като рисково. Въпреки че съвременното мореплаване с компютъризирането и автоматизацията на корабите значително съкращава времето, прекарано в пристанищата, и рядко се позволява на екипажа да напуска кораба (9). За съжаление, наличните данни не показват намаляване на случаите на инфекция с HIV сред лицата, упражняващи морска професия в света (6,8). Тези лица са едни от най-силно засегнатите от HIV/СПИН в някои части на Югоизточна Азия – Камбоджа, Бирма, Тайланд, Виетнам и провинция Юнан (Китай) (6,8). Нивата на разпространение сред лицата, упражняващи морска професия, на някои места достига до 22%. Проведено проучване от Филипините показва, че 35% от всички случаи на заразяване с HIV са били сред филипински работници в чужбина, а 33% от тези положителни случаи са били моряци (3). Някои морски държави все още имат ниски нива на инфектирани с HIV моряци (4,10).

В сравнение с другите професионални групи лицата, упражняващи морска професия, имат високорисково поведение и най-малка вероятност доброволно да се изследват за HIV инфекция (2,7). В едно проучване 53% от участниците съобщават за контакт с проституиращи лица, а 73% съобщават, че никога не са използвали презервативи (2). Други изследвания също така показват, че лицата, упражняващи морска професия,

имат по-ниски нива на познания за предаването на HIV и рисковите фактори, отколкото общата популация (4,7).

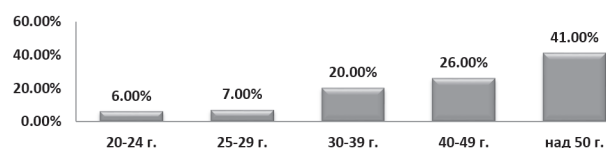
Целта на настоящото проучване е да се изследват нагласите за превенция на ХИВ инфекцията сред лицата, упражняващи морска професия.

МАТЕРИАЛ И МЕТОДИ

Чрез анонимна анкетна карта са изследвани 100 лица, упражняващи морска професия. Резултатите са обработени статистически с SPSS v. 20.0, като са използвани вариационен и сравнителен анализи.

РЕЗУЛТАТИ И ОБСЪЖДАНЕ

Резултатите от нашето изследване показват, че основната част от анкетираните са във възрастовата група над 50 г. (41,00%), което е показател, че имат достатъчно опит в професията (Фиг. 1).

Фиг. 1. Разпределение на анкетираните според възрастовата група

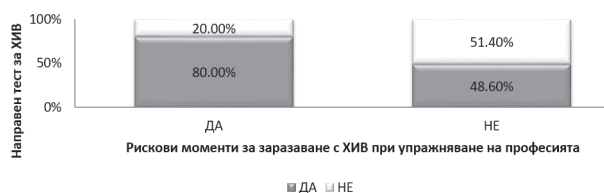
Анализът на притежаваната от анкетираните лица образователна степен показва, че преобладават морските лица с висше образование (53,0%), следвани от тези със средно образование (47,0%).

Относно заеманата длъжност резултатите показват еднакво разпределение в палубната и машинната команда (по 41%), а 18% са посочили, че имат длъжности в изпълнителския състав.

Предвид факта, че морската професия се води като една от рисковите професии за разпространение на HIV инфекцията, учудващ е резултатът, че 70% от анкетираните морски лица са на мнение, че не съществуват рискови моменти в при упражняването от тях професия.

Само половината от изследваните морски лица признават, че са си правили тест за ХИВ (58,0%), независимо от възрастовата група, в която попадат, образователната степен и длъжността, която изпълняват на кораба.

От друга страна значителната част от анкетираните, които са посочили, че в професията им има рискови моменти за заразяване с HIV, са посочили, че са правили тест на ХИВ ($\chi^2=8,52$; $p=0,003$) (Фиг. 2).

Фиг. 2. Провеждане на тест за ХИВ според рисковите моменти за заразяване при упражняване на професията

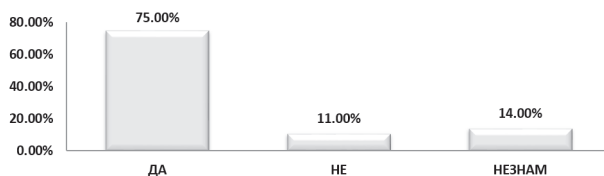
Малко над половината от морските лица посочват, че знаят къде се провежда тест за ХИВ във Варна (58,0%), като 77,4% (41) посочват КАБ-КИС, а 60,4% (32) посочват всички лаборатории.

Значителната част от респондентите са на мнение, че е необходимо да се провеждат семинари, обучения по проблемите за HIV/СПИН, свързани с безопасно сексуално поведение (85,70%) и актуална информация за разпространението на HIV/СПИН в България и света (91,60%) (Фиг. 3).

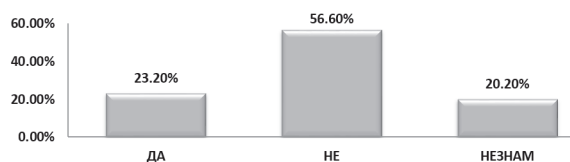
Фиг. 3. Провеждане на семинари, обучение по проблеми за HIV/СПИН

Въпреки че 75,0% са съгласни да се провеждат периодични професионални прегледи за ХИВ (Фиг. 4), 56,60% не са съгласни за провеждане на задължителни изследвания за ХИВ при завръщането им в страната (Фиг. 5).

Фиг. 4. Необходимост от провеждане на периодични професионални прегледи за HIV

Само 23 лица са на мнение, че е необходимо да се провеждат както периодични профилактични прегледи, така и задължителни изследвания за HIV при завръщането им в страната. Значител-

Фиг. 5. Необходимост от провеждане на задължителни изследвания за HIV при завръщане в страната

ната част обаче, които подкрепят периодичните прегледи, са против задължителните изследвания при завръщане (40 анкетирани).

От друга страна, всички, с изключение на един, които са против периодичните профилактични прегледи, са и против задължителните изследвания за HIV при слизане от кораба.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Резултатите от проведените анализи показват, че лицата, упражняващи морска професия, продължават да не признават високорисковото си поведение, като подкрепят профилактичните прегледи за HIV инфекция, но не и задължителния им характер. Въпреки това те оценяват необходимостта от провеждането на обучение в посока безопасно сексуално поведение и информация относно разпространението и превенцията на HIV/СПИН.

Изправени пред липсата на ефективна ваксина, образованието и обучението играят ключова роля в превенцията на HIV/СПИН. Социалните партньори (морските лица, работодателите, местната общност, правителството) са в уникална позиция да насърчават усилията за превенция чрез информация, образование и подкрепа за промяна на поведението.

Необходимо е обаче тези програми да бъдат оценени с помощта на международно използваните проучвания, мерки и показатели преди и след завършването им и да включват всеобхватни схеми за обучение, включващи моряци, лекари и обучители.

ЛИТЕРАТУРА

1. AIDS epidemic update, December 2009. Geneva, WHO-UNAIDS 2009: 64–69
2. Bentley ME, Spratt K, Shepherd ME et al. HIV testing and counselling among men attending sexually transmitted disease clinics in Pune, India: changes in condom use and sexual behaviour over time. AIDS 1998; 12: 1869–1877

3. Farr AC, Wilson DP. An HIV epidemic is ready to emerge in the Philippines. *J Int AIDS Soc* 2010; 13 (1)
4. International Transport Workers' Federation: Message not received. Available at: http://www.itfglobal.org/HIV_Aids//agenda1-seafarers.cfm Accessed March 25, 2010.
5. ITF Seafarers. Health Isolation Must End. Available at: <http://www.itfseafarers.org/health-isolation.cfm> Accessed March 23, 2010.
6. Måren IB. Mobility and the HIV/AIDS epidemic in the Mekong Region. Internship report. Available at: <http://www.serd.ait.ac.th/gds/documents/internshipreport.pdf>. Accessed March 23, 2010
7. Nwkoji UA, Ajuwon AJ. Knowledge of AIDS and HIV riskrelated sexual behaviour among Nigerian naval personnel. *BMC Public Health* 2004;4:24. Available at: <http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC449717/?tool=pubmed> Accessed March 23, 2010
8. Seafarers against HIV/AIDS. Transport international Online. International Transport Workers' Federation: Seafarers Against HIV/AIDS. Available at: <http://www.itfglobal.org/transport-international/ti37hiv.cfm> Accessed March 23, 2010.,
9. Stulhofer A, Brouillard P, Nikolić N, Greiner N. HIV/AIDS and Croatian migrant workers. *Coll Antropol* 2006; Suppl 2: 105–14.
10. STI/HIV. Prevalence Surveys Sexually transmitted Infections among Seafarers and Women Attending Antenatal Clinics in Kiribati. World Health Organization, Regional Office for the Western Pacific, Manila, Philippines 2004; 3–23).

*Адрес за кореспонденция:
д-р Миглена Коларова
Катедра „Хигиена и епидемиология“
Медицински университет – Варна
ул. „Марин Дринов“ 55
Варна 9002
e-mail: megank@abv.bg*